

M t chi u cu i năm 1998 tôi vào Tr ng University of Washington (UW) đ đón đ a con gái áp út tan gi h c.

Tình c tôi nhìn th y m t ông già đ ng ch xe bên b n Bus. Có l ông c l n tu i h n tôi nhi u. H i chuy n, tôi m i hay, ông c đã qua tu i b y m i, ăn ti n h u, và đang h c môn Truy n Thông (Communication) năm Senior. Tôi ch t nghĩ, th i gian này mình cũng không b n l m, t i sao không tr l i tr ng? Ít ra cũng h c thêm đ c vài đi u hay. Th là, hôm sau tôi n p đ n xin tr c nghi m trình đ Toán và Anh Văn đ x p l p t i Shoreline Community College (Shoreline C. C.).

So v i các tr ng đ i h c c ng đ ng quanh vùng, thì h c phí c a Shoreline C. C. t ng đ i nh .Th t là, không có gì đi n t n i ni m vui s ng t t cùng c a tôi bu i đ u đ c c p c p tr l i tr ng làm h c trò. Ba m i lăm năm sau khi r i gh nhà tr ng (1963) đ tình nguy n vào quân ngũ, tôi đâu ng còn có ngày đ c ng i d i l p nghe l i th y giáo gi ng? Xung quanh tôi là nh ng ng i tr tu i v a qua b c trung h c. Tôi làm vi c m i ti ng đ ng h m t ngày, b n ngày m t tu n l . Ngày, ngày, v a tan s , tôi l i v i lái xe t i l p. T y, tôi làm vi c full-time, đi h c full-time, b n b u vô cùng. H c k (quater) đ u tiên, tôi ghi danh m t l p Toán, và hai l p Anh Văn, m i l p 5 tín ch (credit). Tôi mi t mài trong công vi c su t ngày, và chuyên c n trong

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Váng Máng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

hác táp mái đám. Vào mùa thi, tôi thác tráng hai, ba đám là tháng. Tôi ghi danh full-time đá thúc đát tháng con út. Tháng nhá sá ông bá theo káp, nên phái gáng cháy có cá đá thoát lên đái hác bán năm.

Mát niên khóa trôi qua. Con đáng hác hành cáa tôi đang có vá ráng má thánh tháng, thì báng đáng lái quáo vào mát khúc quanh, chá vì mùa Fall 2000 tôi đã ghi danh láp History 274 “U.S. and Vietnam”.

Tôi “láy” láp Sđ Ký này vái mác đách tìm hiáu xem cuác chián tranh váa qua đã đáng cá các sá gia Má ghi chép lái nhá thá nào? Tá đáng, hy váng biát đáng cá phán nào, nguyên nhân vì sao, giáa đáng, Má đã bá rái Viát-Nam, vì sao chúng ta đã thua trán.

Ngái tá lâu đáng quyán phá trách láp Sđ 274 là tháy Dan. Trong thái gian dài cá chác năm qua, ông giáo ká cáu này đã đào táo hàng ngàn môn sinh. Nháng hác trò cáa ông sau khi chuyán tiáp lên tráng đái hác bán năm, đã trá thành nháng Thác Sĩ, Tián Sĩ. Lâu lâu há lái ghé vá tráng xáa, thăm ông tháy cũ.

Láp “U.S. and Vietnam” mùa Fall 2000 có cháng hán hai chác hác viên, trong đó đa tráng chiám đa sá. Có bán hác trò gác Châu Á, gám hai anh Tàu lác đáa, mát cáu bé H’Mong và tôi. Bán đáng láp vái tôi còn nhá lám. Há trá hán máy đáa con tôi nhiáu.

Tôi cá táng ráng nháng tài liáu lách sá mà các tháy giáo đám truyán bá, phái nám trong cháng trình đã kiám duyát và cho phép cáa Bá Giáo-Dác Hoa-Ká. Nháng thác tá không phái váy. Nán giáo đác cáa Má đã đi vào tá trá tá lâu. Tháy giáo có toàn quyán láo lái, háng đán con thuyán hác ván chá hác trò mình tái bát ká bán bá nào mà thầy đã chán. Tháy giáo chá đánh sách giáo khoa nào tháy sá đáy đá chúng tôi mua. Tháy phá bián nháng tài liáu nào mà tháy áng ý. Trong hai phán ba thái gian đáu cáa hác ká Fall 2000, mái khi nói tái phong trào Viát-Minh, ông giáo sá đáy Sđ không ngát ca táng HCM nhá mát lãnh tá tài ba, và vô cùng sáng suát đã khôn khéo háng đán dân tác Viát -Nam tái chián tháng thoát ách đô há cáa Đá-Quác Pháp.

Tháy kháng đánh ráng, chính phá Hoa-Ká là nguyên nhân cuác chián tranh Đông-Dáng lán thá hai (1954-1975). Vì theo lái tháy, thì HCM đã năm lán gái mát thá cho Táng Tháng Harry Truman đá xin thán phác và háp tác, nháng Táng Tháng Harry Truman đã tá chái. Tháy cho ráng ngái Má đã lám lán trá giúp quân Pháp trá lái tái chiám Đông-Dáng trong khi cao trào dân chá, đáu tranh giành đác láp đang lan tràn trên toàn thá giái, và chá nghĩa thác dân đã lái thái.

Chúng tôi đã đđ c cho xem nhđ ng đđ n phim cũ vđ trđ n Đđ n-Biên Phđ , vđ Hiđ p- Đđ nh Geneve, và vđ cuđ c di cđ năm 1954. Vđ i nhđ ng trđ n có âm vang quđ c tđ nhđ Plei-Me, Khe-Sanh, Kontum, Bình-Long, Long-Khánh vân vân... chúng tôi chđ đđ c thđ y nhđ ng cđ nh thđ đ ng vong cđ a quân đđ i Đđ ng-Minh và Viđ t-Nam-Cđ ng-Hòa. Trđ n Mđ u-Thân, chđ là cđ nh... nhà cháy, dân chđ y lođ n. Tđ t cđ nhđ ng “tđ liđ u” này đđ u có thđ c, nhđ ng thđ y Dan chđ trđ ng bày nhđ ng phđ n có lđ i cho Viđ t-Cđ ng. Tôi chđ a nghe đđ đ c tđ miđ ng thđ y mđ t lđ i nói tđ t nào cho phía Viđ t-Nam Cđ ng-Hòa. Thđ y mô tđ Quân- Lđ c Viđ t-Nam Cđ ng-Hòa nhđ mđ t đđ i quân kém cđ i vđ cđ tđ chđ c lđ n khđ năng tác chiđ n. Vđ i thđ y Dan, chiđ n tranh Viđ t-Nam chđ là mđ t gánh nđ ng cho ngân sách Quđ c-Phòng Hoa-Kđ , mđ t sđ phí phđ m công quđ . Đđ có đđ i lđ n tôi đđ tay nêu ý kiđ n bđnh vđ c quân đđ i ta, chính quyđ n ta, thì ông chđ cđ đ i, chđ tay vào quyđ n Sđ dày cđ m,

“Book said!”

Cđ cái đđ p khúc “Sách đđ y!” đđ , ông thđ y phđ n chiđ n đã lđ ch sđ gián tiđ p nhđ c nhđ cho tôi hay rđ ng, tôi là mđ t hđ c trò, còn ông là mđ t vđ giáo sđ nói có sách, mách có chđ ng.

Thđ y hùng hđ n thuđ t lđ i nhđ ng lđ n thđ y tham gia biđ u tình chđ ng chiđ n tranh thđ i 1960s và nđ ng lđ i đđ kích lđ nh đđ ng viên ngày đđ , đã đđ a hàng trăm ngàn thanh niên Hoa-Kđ vào chđ chđ t.

Kđ t quđ hai lđ n khđ o hđ ch giđ a hđ c kđ (Mid-Term) tôi đđ u lãnh đđ m (F) bđ i vì tôi chđ làm trót lđ t phđ n A, B, C khoanh, còn vđ bài tiđ u luđ n (essay) thì tôi bđ lođ i thđ ng tay.

Cđ hai bài đđ u lãnh đđ m KHÔNG (0) chđ vì tôi đã viđ t không hđ p ý ông thầy. Ngđ t mđ t đđ u là, lđ p History 274 này bđ tính đđ m đđ m lên trđ đ ng đđ i hđ c bđ n năm. Bđ đánh rđ t lđ p này thì giđ c mđ chuyđ n tiđ p lên University of Washington cđ a tôi sđ thành mây khói.

Tôi theo hđ c lđ p này đđng vào lúc nhà trđ đ ng đđng sôi sđ c vđ i cuđ c vđ n đđ ng bđ u cđ Tđ ng Thđ ng. Ông thđ y đđ y Sđ không phđ i là ngđ đ i đđ c nhđ t có ác cđ m vđ i chiđ n tranh, mà Tiđ u-Bang Washington tôi đđng cđ ngđ cũng là thành trì cđ a Đđ ng Dân-Chđ . Tâm sđ này kiđ m cđ trđ đ ng chđ c cũng chđ ng có ai thông cđ m!

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Váng Máng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Thời gian này lòng tôi thật buồn phiền. Tôi trách rằng, mùa Fall 2000 có thi u gì l p t ng đ ng v i History 274 mà sao tôi l i n p m ng vào cái l p ch t t i t này? Đúng là b t i n ra ghi danh đ ng i nghe ng i ta ch i mình, ch i quân đ i mình. Càng nghĩ tôi càng th y t c! Th ng con trai th y ông b r u r u bèn l n la h i chuy n. Khi hi u ngu n c n n i bu n c a tôi, nó m i cho tôi hay, năm ngoái nó cũng ghi danh h c l p này, và đã b m t “v” đau. Đ thoát thân, t bài thi th nh i nó ph i vi t theo ý ông giáo. V t v l m nó m i ki m đ c đ đ i m.

Sau ngày có k t qu kh o h ch k th nh i, tôi b công xu ng th vi n nghiên c u, sao chép nh ng tài li u s liên quan t i chi n tranh Vi t-Nam. Tôi không màng đ n v n đ chuy n t i p lên University of Washington n a. Tôi ch , n u có c h i là tôi s “cho ng nhau” v i ông giáo ph n chi n này m t tr n, r i mu n ra sao thì ra. Tôi l c l o k sách lo i ch n l c (preference) và tìm đ c m t quy n Sđ -Ký, trong đó, ch a đ ng nhi u tài li u ghi chép rõ ràng nh ng thành qu mà Vi t-Nam C ng-Hòa đã th c hi n đ c. Trong s nh ng tài li u quý giá đó, có c m t bài đ c p t i đ n v i tôi, Liên Đoàn 2 B i t-Đ ng-Quân. Tôi vui m ng và c n th n photo copy nh ng gi thu nh n đ c đ dùng làm b ng ch ng khi c i lý v i ông giáo sđ y Sđ. Tôi cũng t n đ ng th i gian r nh cu i tu n đ s p x p cho có th t nh ng đ i u c n tranh lu n. Tôi ghi s n nh ng câu phê bình, nh ng câu ch t v n th ng th n v i th y Dan v cung cách giáo đ c h c trò c a ông, và v nh ng tài li u mà ông đã dùng đ tr hu n. Bu i h c áp chót c a mùa Fall chúng tôi có m t gi đ u thi A, B, C khoanh. Sau đó thầy giáo phát đ bài làm n nhà. Thời gian còn l i, thầy s gi ng g i ý cho bài ti u lu n. Bài ti u lu n s ph i giao n p vào đ u gi bu i h c cu i cùng. V a nghe chuông gi i lao, tôi ti n t i bàn ông giáo Sđ. Dù trong b ng đã chu n b s n m t m ngôn t đao to búa l n cho m t cu c đ u kh u s ng mái, nh ng tôi v n đ n lòng, nh nh,

- Th a giáo sđ. Xin giáo sđ vui lòng cho phép tôi đ c trình bày v i ông đôi đ i u liên quan t i s gi ng đ y c a ông trong th i gian v a qua. Tôi có th làm phi n ông vài phút đ c không?

Th y Dan ni m n ,
- Dĩ nhiên là đ c. Ông có đ i u gì c n c nói.

Th y câu chuy n đã m đ u trót l t, tôi m nh mi ng,
- Th a giáo sđ, tôi là m t ng i Vi t-Nam t n n. Tôi là m t c u sĩ quan c a Quân-Đ i Vi t-Nam C ng-Hòa. Tôi còn nh trong bài gi ng đ u tiên, th y có nh c đ i, nh c l i r ng, phi v đ u tiên c a pháo đài bay B 52 trên Cao Nguyên Vi t-Nam là v oanh t c Thung Lũng la-Drang. Th y có bi t không? Cũng vào ngày hôm đó, tôi đang t p đ t l m n khóa sĩ quan Tr ng Võ-B Qu c-Gia Vi t-Nam. Và m i năm sau, tr c khi tàn cu c chi n, vùng đ t mà tôi ch u trách nhi m tr n gi cũng bao g m c cái Thung Lũng la-Drang đó.

Th y ch bi t t i nh ng tr n đ ng đ đ m máu trong thung lũng Ia-Drang qua báo chí, truy n thanh, và truy n hình. Còn tôi là ng i đã l n l i m i năm ó, đã nhi u l n b th ng đ máu ó, đã r i l vu t m t cho nhi u đ ng đ i n m xu ng ó. Trong s nh ng ng i n m xu ng y, không thi u nh ng thanh niên M đ ng trang l a v i th y. N i đó chúng tôi chi n đ u quên mình t ng ngày, vì n n đ c l p c a đ t n c tôi, và vì quy n l i c a n c M .Th y ch a t ng khoác áo nhà binh, ch a m t l n có m t trên chi n tr ng. Su t đ i th y không hi u n i th nào là ni m kiêu hãnh c a m t ng i lính chi n, th nào là lòng khát khao chi n th ng, th nào là tình huynh đ chi binh.

Su t đ i th y không hi u đ c vì sao h n hai ch c th ng binh què qu t c a m t đ n v Bi t Đ ng Quân Vi t-Nam C ng- Hòa ph i m đ ng máu rút lui mà v n c u mang theo ba ng i lính M , trong đó có hai ng i b tr ng th ng; và vì sao m t đ i tá Hoa-K đã đ a thân che ch cho m t th ng binh Vi t-Nam đ r i ông b m nh đ n v đ u. M ng l i truy n thông thiên C ng kh ng l c a Hoa-K đã ti p tay v i b máy tuyên truy n c a C ng-S n Qu c-T c tình xuyên t c, bóp méo t t c nh ng c liên quan t i nguyên nhân, di n ti n, và h u qu c a cu c Chi n-Tranh Vi t-Nam. T ó, tên Vi t-C ng khát máu HCM đã đ c tô v , đánh bóng thành m t v lãnh t đ c đ anh minh.

Chính tên sát nhân này và đ ng C ng-S n Vi t-Nam đã gi t oan không bi t bao nhiêu đ ng bào vô t i c a tôi trong su t th i gian ba m i năm chi n tranh. N m trong s hàng trăm ngàn n n nhân b gi t, tù đ y, th tiêu, cha tôi và chú tôi cũng b ch t đ u trôi sông trong th i gian đó. N u ch đ C ng-S n là t t đ p, thì đã không có m t tri u dân mi n B c di c vào Nam sau Hi p-Đ nh Geneve năm 1954, và s ch ng có nh ng cu c v t biên bi th m c a hàng tri u thuy n nhân trên bi n b quê h ng sau khi Mi n Nam r i vào tay C ng-S n năm 1975. Th y ch m i th y hình bé gái Kim Phúc tr n tru ng, v a khóc v a ch y, thân mình ph ng cháy vì bom Napalm c a quân Đ ng-Minh đánh l m vào nhà dân, mà th y đã th y xót xa, cho r ng quân Đ ng-Minh tàn ác.

N u th y vào v trí c a tôi, không hi u th y s nghĩ sao? Ngày 18 tháng T năm 1974, sau khi tái chi m Căn C H a-L c 711, Pleiku, tôi đã t n m t ch ng ki n m t c nh dã man ch a t ng th y. Trong m t căn h m trú n đ y ru i nh ng, trên chi c gi ng tre là cái xác tr n tru ng c a m t ng i v lính. Ch b Vi t-C ng l t h t qu n áo, b h m hi p, r i b đ m ch t b i nhi u nhất l i lê, ru t gan lòi l òng th òng. Trên n n đ t, máu đ ng thành v ùng. Trong góc h m là xác đ a con trai hai tu i c a n n nhân. Cháu bé b trói hai tay, hai chân b ng dây dù và cũng b hàng ch c nhất l i lê đ m vào b ng, vào ng c. Hai ng i này v a theo chuy n xe ti p t c a đ n v lên thăm ch ng và cha c a h đ c vài ngày. H đã không k p ch y khi Vi t-C ng tràn ng p căn c tr a 15 tháng T năm 1974.

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Váng Máng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Câu chuyßn vßa tßi đây thì hßt giß gißi lao, hßc trò trßi lßp. Ông giáo vß vai tôi,
- Ông cßngßi đây, ta sß tißp tßc.

Rßi ông lßn tißng cho phép lßp nghß sßm, đß hßc trò có thßi gian chußn bß bài thi vißt. Chß cho
ngßi hßc trò sau cùng ra khßi cßa, thßy Dan nói nhß vßi tôi,

- Ông hãy tißp tßc câu chuyßn cßa mßt nhân chßng sßng. Tôi mong đß cßnghe thêm. Tôi không
ngßn ngßi, tißp lßi,

- Cám ßn giáo sß. Tôi chß nói nhßng gì thßy tßn mßt, nghe tßn tai, và nhßng gì xßy ra cho chính
bßn thân và gia đình tôi đß thßy có mßt nhßn đßnh chính xác vß cußc chißn tranh Vißt-Nam đã
ßnh hßng nhß thß nào đßi vßi ngßi dân Vißt. Tôi tâm sß vßi thßy Dan rßng, tôi là mßt hßc trò
tßt nghißp trung hßc vào đúng thßi đßm đßt nßc lâm nguy nên tôi đã tình nguyßn vào quân
ngũ đß cßu nßc. Tôi tóm lßc cußc đß chinh chißn cßa mình cho ông giáo nghe. Tôi thßy thßy
Dan đß cß bißt lßu tâm tßi nhßng chißn đßch xßy ra trên Tây-Nguyên, và ông có vß rßt quen thußc
vßi nhßng đßa danh Ban-Mê-Thußt, Pleiku, Plei-Me, Đßc-Cß, Kontum. Nghe tôi nói
Tây-Nguyên chißn trßn, chßt chßoc xßy ra hàng ngày, ông vßi hßi,

“Mßi lßn ra trßn, ông có sß không?”

Tôi cß tình thßc trßi lßi,

Sß chß! Vào chß chßt, ai mà không sß? Nhßng tinh thßn trách nhißm đã làm cho tôi quên cái
sß.Thßy ông giáo sß có vß mußn nghe truyßn chißn trßng, mußn hißu tâm tßngßi đß trßn ra
sao, tôi đã không ngßn ngßi thußt lßi hoàn cßnh cßa tôi trong trßn Dak-Tô năm 1969. Cußi trßn
này tôi đã phßi mß khßi đß yêu cßu máy bay đánh ngay trên đßu mình đß cùng chßt vßi quân
thù. Vào giß phút tuyßt vßng nhßt cßa trßn đánh đó, tôi đã nghĩ gì, tôi cũng thß lß cho ông giáo
bißt. Ông giáo sß đã tßng nghe nói tßi cái tên “Đßng Mßn HCM” nhßng chß a bao giß ông ngß
rßng đó là cß mßt hß thßng đßng giao thông chßng chßt che đßu đßi rßng già đßc
Trßng-Sßn. Tôi đã chia sß vßi ông nhßng cßm giác hßi hßp, căng thßng cßa ngßi có cái kinh
ngßi mß đi toán Vißn-Thßm sẵn tin đßc biên gißi Vißt-Mißn-Lào tß Khâm-Đßc tßi Bu-Prang vào
nhßng năm 1972-1973.

Ông giáo s... d... y S...

Tác Giả: V... ng M... ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Ông cũng r... t h... ng thú khi nghe tôi thuy... t trình v... k... thu... t b... n xe tank mà Ti... u Đoàn 82 Bi... t Đ... ng Quân đã áp d... ng trong tr... n Xuân-L... c tháng T... năm 1975. Tr... n Xuân-L... c này ông có nghe qua, nh... ng ông không ng... , m... t trong nh... ng c... p ch... huy tr... c ti... p c... a tr... n đánh l... ng l... y... y đang ng... i tr... c m... t ông. Tôi không quên nói t... i nh... ng l... n đ... ng quân bên xóm làng quê nghèo nàn, nh... n nh... ng bát n... c chè xanh, nh... ng c... khoai lu... c c... a đ... ng bào tôi đem ra m... i m... c. Tình quân dân cá n... c... y đã là nh... ng li... u thu... c b... giúp tinh th... n chúng tôi m... nh m... h... n khi đ... i m... t v... i quân thù. Tôi thu... t l... i cho th... y nghe, trong tình th... hoàn toàn tuy... t v... ng, chúng tôi đã chi... n đ... u kiên c... ng nh... th... nào.

Và sau khi bi... t r... ng ch... trong vòng m... t tháng cu... i cùng, chín m... i ph... n trăm c... a quân s... h... n năm trăm ng... i thu... c Ti... u Đoàn 82 Bi... t Đ... ng Quân đã ch... t vì t... qu... c, thì ông giáo đã gi... hai tay lên tr... i, l... c đ... u th... t ra hai ti... ng,

“Tr... i... i!”

Th... y Dan cũng mu... n tìm hi... u xem, sau khi m... t n... c thì s... ph... n c... a tôi và g... n m... t tri... u quân nhân, công ch... c chính quy... n Vi... t-Nam C... ng-Hòa ra sao. Ông đã tr... m... t ng... c nhiên khi bi... t ra r... ng, t... sau tháng T... năm 1975, kh... p đ... t n... c tôi, “Tr... i C... i T... o” đã m... c lên nh... n... m. Cái tên “Re-Education Camp” mà ông đã nghe qua, trên th... c t... ch... là nh... ng tr... i tù kh... sai. Nh... ng “h... c viên” trong các tr... i đó s... ng không khác gì nh... ng con v... t, qu... n qu... i v... i cái đói. H... b... ép bu... c làm vi... c t... i ki... t l... c. Tinh th... n b... kh... ng b... , căng th... ng liên miên b... i nh... ng bu... i ng... i đ... ng h... c t... p, phê bình, b... u bán. Tôi thú th... t v... i ông giáo r... ng, trong th... i gian đó, tôi ch... nghĩ t... i t... do; làm sao đ... tìm l... i đ... c t... do, dù có ch... t cũng cam lòng. Ông giáo đã t... ra say mê theo dõi truy... n hai l... n tôi tr... n tr... i th... t b... i, cùng nh... ng c... c hình mà tôi ph... i gánh ch... u. Tôi cũng không ng... n ng... i thu... t l... i hoàn c... nh c... a v... tôi ngày đó, m... t nách b... n đ... a con th... đ... i, v... t v... , t... o t... n nuôi con, ch... ch... ng trong 13 năm tôi b... giam gi... , tù đ... y.

Tôi cho ông giáo bi... t tôi là ng... i sinh ra t... i Mi... n B... c Vi... t-Nam. Tháng 7 năm 1954 gia đình tôi đã cùng g... n m... t tri... u ng... i khác di c... vào Nam đ... tr... n lánh C... ng-S... n. Tôi c... n k... phân tích cho th... y rõ, sau Hi... p-Đ... nh Geneve năm đó, hai mi... n Nam, B... c Vi... t-Nam đã thành hai qu... c gia, đ... c l... p và có ch... quy... n, có biên gi... i. Chính HCM và đ... ng C... ng-S... n Vi... t-Nam đã ch... tr... ng, phát đ... ng và di... n r... theo đ... i m... t cu... c chi... n tranh ti... n chi... m Mi... n Nam . Quân đ... i và nhân dân Vi... t-Nam C... ng-Hòa ch... làm nhi... m v... t... v... . Quân M... và Đ... ng-Minh vào Vi... t - Nam là đ... ph... giúp chúng tôi ch... ng l... i m... t cu... c xâm l... c t... ph... ng B... c.

Chúng tôi th... t tr... n không ph... i vì chúng tôi kém kh... năng, thi... u tinh th... n chi... n đ... u, mà vì

ng i M đã ph n b i, n a đ ng rút quân, c t vi n tr . T khi ng i M rút lui, chúng tôi b bó chân bó tay, b ng đoi mà v n ph i chi n đ u. Trong khi đó, Mi n B c l i tràn ng p l ng th c, quân đ ng, quân nhu, và vũ khí vi n tr t kh i C ng. Th i gian kh i đ u ch ng trình Vi t-Nam- Hóa chi n tranh, còn đ c cung ng vũ khí, l ng th c đ i dào, chúng tôi đã ch ng t kh nă ng có th cắ ng đắ ng b t c nh i m v nào c a quân đ i Đ ng-Minh bàn giao l i.Đ ch ng minh đ i u này, tôi m t copy t quy n History c a th vi n, trong đó có s đ các cánh quân Vi t-Nam C ng-Hòa v t biên ti n chi m mi n B c Cam-B t trong chi n đ ch Bình Tây 1, 2, 3 cu i năm 1970 c a Quân Đoàn II. Tôi ch cho ông cái đ u hi u quân s h ình tam giác có ch R gi a, c nh trên có ba c ng râu, bên trái là con s 2,

- Đây! Th a th y, cu i năm 1970, t i vùng 2 Chi n Thu t, chúng tôi đã đánh đ u i quân B c Vi t t i b đ ng c a sông Mê-Kông trên đ t Miên. Ngày đó tôi là ng i ch huy m t đ n v tr c thu c Liên-Đoàn 2 Bi t-Đ ng-Quân. Tôi đã đánh chi m thành ph Ba-Kev, và đóng quân t i n i này m t th i gian. Chúng tôi đã ch ng t r ng kh nă ng chi n đ u c a chúng tôi đã h n h n quân đ i B c Vi t. Nh ng nh ng năm sau, vi n tr c t gi m đ n. M c đ u tinh th n c a chúng tôi không suy gi m, nh ng chi n đ u trong c nh thi u th n th ng xuyên, chúng tôi v t v l m. Tôi xin đ n c ra đây m t so sánh đ th y th y rõ s khác bi t.

Tr c khi M rút, tháng 6 năm 1968, có m t l n tôi đang dàn quân ti n chi m m t ng n đ i thì B Ch Huy Task Force South c a M ò Đà -L t đã b t tôi ng ng l i đ ch pháo binh và không quân y m tr . Tôi đã nh n đ c m t phi tu n hai phi xu t F4C và sau đó là m t h a t p tám trăm qu đ n đ i bác 105 ly trên m c tiêu tr c khi xung phong. M c tiêu đó ch r ng b ng đ i n tích khuôn viên tr ng Shoreline C. C. này. Ch h n m t năm sau khi M rút, tháng 8 năm 1974, ti n đ n Plei-Me do tôi tr n gi đã b m t l c l ng đ ch đ ng g p chín l n vâ hãm 34 ngày đêm. Plei-Me cũng ch r ng b ng tr ng Shoreline C.C. thôi. V y mà m i ngày chúng tôi đã h ng ch u t m t ngàn t i hai ngàn viên đ n pháo c i c a đ ch. Đ ch ng l i, ngoài hai kh u 155 ly c a quân b n y m tr t xa, tôi ch có hai kh u đ i bác 105 ly. Vì tình tr ng khan hi m, tôi ch đ c phép b n theo c p s đ n gi i h n là b n viên cho m i kh u súng m t ngày. Chi n đ u trong tình tr ng thi u th n nh th , chúng tôi v n chi n th ng. Th y nghĩ sao v chuy n này?

Chúng tôi đã chi n đ u cho chính nghĩa nh th đ y, chúng tôi đã hy sinh nh th đ y, và chúng tôi đã b b r i nh th đ y. Tôi cũng không hi u vì sao ng i M ph n chi n, trong đó có th y, l i xu ng đ ng tranh đ u, c vũ cho k thù c a chúng tôi, và ng c đ i chi n binh c a chính n c Hoa-K ? Th y i! Sao th y l i n nh n tâm nh th ! Th y đã ti p tay v i k thù, đâm sau l ng thân nhân và b n bè đ ng mình c a th y. Nhân đ p này, tôi cũng chuy n l i cho th y nghe tâm s c a anh Bill, m t b n c u quân nhân M tr v t Vi t-Nam năm 1973. Anh Bill hi n nay (2000) là Supervisor c a hã ng mà tôi đang làm vi c. Đây là l i c a anh y,

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Vđ đ ng Mđ ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

“Bđ n có cđ m thông nđ i đau đđ n cđ a chúng tôi ngày đó không? Hôm chúng tôi cđ p bđ Everett , Washington, dân chúng Mđ , kđ cđ nhđ ng ngđ đ i thân, tiđ p đón chúng tôi bđ ng cách đđ cao ngođ c ngođ c ngón tay giđ a! Đi đâu chúng tôi cũng bđ nhìn vđ i đđi mđ t kinh khi. Bao nhiêu ề chđ nhđ c nhđ đđ lên đđ u ngđ đ i thua trđ n. Thua trđ n đđu phđ i lđ i cđ a chúng tôi? Có bđ n tôi đđ buđ n mà tđ tđ . Rđ i tôi bđ giđ i ngđ . Thđ i gian đđ y kiđ m đđ đ c mđ t viđ c làm là đđ u khó khăn trđ n ai. Hđng xđ đ ng nào cũng không mđ n mà vđ i nhđ ng hđ sđ xin viđ c cđ a nhđ ng cđ u chiđ n binh. Cũng may, có ngđ đ i bđ n hđ c thđ i Mđ u Giáo đđ giđ i thiđ u tôi vào làm viđ c cho hđng này. Lđ đ ng hđ đ ng thđ i đđ y chđ có 3 USD mđ t giđ cũng đđ khiđ n tôi mđ ng quá lđ m rđ i.”

Sau câu chuyđ n này, tôi chuyđ n sang phê bình cách giđ ng đđ y cđ a ông thđ y, tôi nói thđ ng vđ i ông giáo sđ rđ ng, bao năm nay ông đđ bóp méo lđ ch sđ cđ a cuđ c chiđ n tranh giđ a hai miđ n Nam và Bđ c Viđ t-Nam, làm nhđ thđ ông đđ phđ m tđ i đđ i vđ i lđ ch sđ . Cách giđ ng đđ y cđ a ông đđ gieo vào trí óc hđ c trò nhđ ng thành kiđ n sai lđ m đđ i vđ i Viđ t-Nam Cđ ng-Hòa, làm giđ m giá trđ sđ trđ giúp cđ a chính phđ và nhân dân Hoa-Kđ đđ i vđ i nđ đ c tôi.Cuđ i cùng, tôi hđ i ông giáo,

-Thđ y còn nhđ , năm ngoái, có mđ t cđ u bé Viđ t-Nam, mđ t mđy sáng sđ a, lông mđy rđ m, tóc hđ t kiđ u nhà binh theo hđ c lđ p Sđ 274 này không?

- Nhđ chđ ! Mđ i lđ p chđ có vài hđ c trò Á Châu, dĩ nhiên là tôi nhđ !

- Cđ u bé Viđ t-Nam đó chính là thđ ng con út cđ a tôi! Năm ngoái, bài tiđ u luđ n đđ u cđ a nó bđ đđ m KHÔNG (0) vì nó viđ t theo quan đđi m cđ a mđ t ngđ đ i dân Miđ n Nam. Nhđ ng bài sau nó phđ i đđ i cách viđ t, đđ thđ y cho đđi m khá hđ n. Tôi là cha nó; tôi là mđ t trong nhđ ng ngđ đ i chđ ng kiđ n, tham gia và trđ c tiđ p gánh chđ u hđ u quđ cđ a cuđ c chiđ n tranh vđ a qua;tôi không thđ làm nhđ con tôi đđ đ c. Tôi đđ nói hđ t nhđ ng đđ u cđ n nói vđ i giáo sđ , và tôi sđ n sàng chđ p nhđ n hđ u quđ .

Ông thđ y đđ y Sđ nhđ bđ ng tđ nh cđ n mđ ,

- Tôi tin lđ i ông, vì chđ ng có lý do gì đđ ông nói đđ i. Có đđ u là, tđ đó tđ i nay, hđ n hai mđ đ i năm dài, kđ tđ ngày nhđ ng gia đđnh Viđ t-Nam đđ u tiên tđ i đđ nh cđ đ Hoa-Kđ , chđ a ai nói cho tôi nghe nhđ ng đđ u này. Có thđ , ngđ đ i ta muđ n quên đi quá khđ , hođ c là ngđ đ i ta không có can đđ m nói ra. Tôi đđ hiđ u, và tôi phđ i cảm đđ n ông. Ông quđ là mđ t chiđ n binh thđ c thđ .

Ông giáo sĩ dầy S

Tác Giả: Váng Máng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Nghe đßc nhßng lßi nói chân tình tß mißng ông giáo sĩ, lòng tôi cảm thấy ấm áp lồng lộng. Trßc mắt tôi, ông đã thành công trong việc biến đổi lòng mình, ông đã đưa bàn tay giúp pháp ra cho tôi biết,

“Thưa ông tôi chiến binh. Ông vừa là người chiến công!”

Đêm yên trên đường về nhà, lòng tôi rßn ràng như thuở nào giữa sân vườn đường Pleiku, sau chiến thắng Plei-Me, tôi đã được trở về đoàn hùng binh, quần áo hoa rßng, nhßn nhßng vòng hoa rực rỡ, tại nghe biết về nhßc “Bài Ca Chiến Thắng” do ban quân nhạc Quân-Đoàn II hòa tßu.

Ngày chßm dứt mùa Fall năm 2000 ông thầy dầy S tôi và các bạn trao cho tôi bằng chứng kết quả thi khóa, trên đó điểm trung bình (GPA) lớp History 274 của tôi ghi 4 chßm (4.00).

Cuối mùa Spring 2001 tôi được tiếp cận văn bản nghiên cứu A. A. nội vụ đường trường có mái che của Shoreline Community College. Khán đài đông nghßt thân nhân. Với tôi và bạn đưa con tôi cũng có mặt ngày hôm nay. Khi người đi đầu hành gßi tên tôi lên bßc đßnh văn bản, các học trò trường đầu tiên vì thầy và bạn hàng giờ giữa các khu giáo sĩ có tiếng ai gào lên như tiếng sấm,

“Long! I’m proud of you!”

Đến lúc bà Hißu Trßng bắt tay tôi thì ông giáo Dan đường dầy, bßc loa tay giúp nhßng vườn sân khấu,
“My soldier! I’m loving you!”

Ông là một người cao lớn. Trong chiến áo thßng đen, trông ông dường như nhân vật chính trong phim “Người Dị Dßi”.

Nhßng người có mặt trong học trò trường buổi này đều quay mặt nhìn về hướng ông giáo, ai cũng ngạc nhiên vì hành động phá vỡ của một ông thầy xưa nay nội tiếng là mô phạm. Thầy ông giáo

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Vđ đ ng Mđ ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Dan réo tên tôi đ m đ m, vđ con tôi và nhđ ng khán giđ ngđ i trên khán đài cũng vđ tay, reo hò, la hét theo. Hai năm sau, khi tđ t nghiđ p B.A. tđ University of Washington, tôi vđ thăm và báo cho ông biđ t, ông vui đ m.

Tđ đó cho tđ i khi tôi ngđ i viđ t đ i nhđ ng giòng này (2011) hàng chđ c ngàn hđ c trò đã tđ i, rđ i giã tđ Shoreline Community College. Và chđ c chđ n, hàng trăm đ đ t ngđ đ i trđ tuđ i đã đi qua đ p History 274. Mđ đ i mđ t năm qua, tôi vđ n nhđ buđ i tđ i năm nào, tôi vđ i ông giáo sđ đ y Sđ đã ngđ i tâm sđ vđ i nhau. Lđ i khen cđ a ông, mà tôi quý nhđ mđ t đ m huy chđ đ ng, vđ n còn vắng vđ ng,

“Thđ a ngđ đ i chiđ n binh. Ông vđ a đ p mđ t chiđ n công!”

Tiđ u sđ Tác giđ - Vđ đ ng Mđ ng Long

- Cđ u hđ c sinh Trung-Hđ c Trđ n Quý Cáp, Hđ i-An.
- Cđ u Sinh Viên Sĩ Quan Khóa 20 Trđ đ ng Võ-Bđ Quđ c-Gia Viđ t-Nam.
- Chđ c vđ sau cùng: Thiđ u Tá Tiđ u Đoàn Trđ đ ng Tiđ u Đoàn 82 Biđ t Đđ ng Quân.
- Tđ 1975 tđ i 1988 tù “cđ i tđ o” (13 năm) tđ Nam ra Bđ c.
- Tđ 1993 đđ nh cđ tđ i Thành Phđ Seattle, Tiđ u Bang Washington, USA.
- Năm 2003 tđ t nghiđ p University of Washington, cđ p bđ ng B.A SocialSciences and Communication.
- Gia cđ nh hiđ n nay: Mđ t vđ , 4 con, 1 cháu nđ i, 3 cháu ngođ i.